

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 29.10.2009
KOM(2009) 590 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

**ÅRSRAPPORT OM DET STRUKTURPOLITISKE
FØRTILTRÆDELSERINSTRUMENT (ISPA) 2008**

[SEK(2009) 1443]

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Nye ISPA-projekter.....	5
2.	Nye forpligtelser	5
3.	Projekter finansieret i perioden 2005-2008.....	5
4.	Betalinger	6
5.	Oversigtstabeller	7
6.	Former for og metoder til levering af teknisk bistand.....	8
7.	Teknisk bistand på modtagerlandets initiativ.....	8
8.	Teknisk bistand på Kommissionens initiativ	9
9.	Gennemførelse	10
10.	Projektovervågning	10
11.	Finansiel forvaltning og kontrol – herunder <i>EDIS</i>	11
12.	Risikovurdering.....	12
13.	Den Europæiske Revisionsrets konklusioner.....	12
14.	Medfinansieringspartnere – EIB, EBRD og KfW.....	12
15.	Offentlige udbud	14
16.	Konkurrencepolitik	14
17.	Miljøpolitik	14
18.	Transportpolitik.....	15
19.	Pr-kampagner	16

Indledning

Efter Det Europæiske Råds møde i Bruxelles i juni 2004, hvor Kroatien fik status som *kandidatland*, har landet haft adgang til ISPA siden 1. januar 2005. Kroatien fulgte dermed de foregående ISPA-modtagerlande, som modtog ISPA-bistand fra det tidspunkt, hvor instrumentet blev indført i 2000. Den 1. januar 2007 blev Bulgarien og Rumænien medlemmer af Den Europæiske Union og ophørte med at være modtagere af førtiltrædelsesfinansiering, herunder ISPA. Med disse to landes tiltrædelse var Kroatien den eneste tilbageblevne modtager af ISPA-finansiering. Denne rapport omhandler derfor udelukkende Kroatiens ISPA-aktiviteter.

I 2008 skete der en betydelig forøgelse af den hastighed, hvormed projekterne blev gennemført i Kroatien, og en række større kontrakter blev undertegnet, den fysiske gennemførelse iværksat og de første mellemliggende betalinger foretaget. Udbud og kontrakter gennemføres stadig i et tempo, der er langsommere end ønsket, hvilket afspejler fortsat dårlig ledelse og koordinering og mangel på egnet personale. Disse problemer til trods blev der dog gjort stadige fremskridt i løbet af året. I begyndelsen af 2008 var 11 ud af de i alt 24 udbud, der planlagdes gennemført for alle projekter, enten blevet offentliggjort eller afsluttet, og 3 bygge- og anlægskontrakter var blevet undertegnet og var ved at blive gennemført. Ved udgangen af 2008 var antallet af udbudsprocedurer, som enten var blevet offentliggjort eller afsluttet, vokset til 18 med i alt 13 kontrakter, der var blevet undertegnet og ved at blive gennemført. Det bør endvidere bemærkes, at udbuds- og kontraktproceduren blev afsluttet for 3 ud af 6 ISPA-projekter.

Omdannelsen af gennemførelsesagenturet Central Finance and Contracting Unit (CFCU – et organ under finansministeriet) til Central Finance and Contracting Agency (CFCA – et regeringsagentur) synes ikke at have haft den umiddelbare virkning, man forestillede sig. På trods af at lønniveauet i det nye agentur er højere end i andre regeringsinstitutioner, har CFCA fortsat haft besvær med både at rekruttere egnet personale og holde på det. I et forsøg på at forbedre situationen intensiverede man rekrutteringsbestrebelse og videreuddannede personalet med assistance fra Europa-Kommissionens delegation.

En anden faktor, der har medvirket til at fremme gennemførelsen af ISPA-projekter, har været forberedelsen af indførelsen af instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA). Det må erkendes, at disse forberedelser i et vist omfang bortledte opmærksomheden hos en række af de nøgleorganer, som var inddraget i gennemførelsen af ISPA-projekter, fordi det var nødvendigt at foretage personalerokader og opnå akkreditering til forvaltning af IPA-midler.

ISPA-budgettet

I overensstemmelse med Kommissionens aktivitetsbaserede regnskabssystem stammede midlerne til ISPA-instrumentet fra to budgetposter: funktionsbudgetposten B13.01.04.02 og driftsbudgetposten B13.05.01.01. Den første post indeholder midler til dækning af administrative udgifter til teknisk bistand (TB), især til styrkelse af Europa-Kommissionens delegationer. Den blev nedlagt i 2006. Den anden budgetpost omfatter de betalingsbevillinger, der blev stillet til rådighed til effektiv gennemførelse og drift af ISPA for Kroatien.

Budgetpost B13.05.01.01 på 7 888 041,30 EUR i 2008 dækker alle udgifter til medfinansiering af infrastrukturprojekter (foranstaltninger).

Tabel 1: ISPA-budgettet for 2008 – i EUR

Budgetpost	Gennemførte betalinger
Funktionsbudgetpost B13.01.04.02 (nedlagt i 2006)	0
Driftsbudgetpost B13.05.01.01	7 888 041,30
I alt	7 888 041,30

Projektf finansiering

1. NYE ISPA-PROJEKTER

Der blev ikke godkendt nogen nye ISPA-projekter i 2008.

2. NYE FORPLIGTELSE

Der blev ikke indgået nye forpligtelser i 2008 hverken i forbindelse med projekter inden for miljøsektoren eller inden for transportsektoren, da ISPA-instrumentet ophørte med at eksistere i 2006.

3. PROJEKTER FINANSIERET I PERIODEN 2005-2008

Mellem 2005 og 2006 godkendte Kommissionen i alt 6 projekter på grundlag af forslag fra Kroatien. Af disse projekter vedrører 3 miljøsektoren, 2 transportsektoren og 1 er en horisontal TB-foranstaltning (til de lovbestemte overvågningsudvalg og ISPA-gennemførelsesagenturerne). De samlede støtteberettigede investeringsomkostninger for disse projekter beløber sig til 123 052 mio. EUR, hvoraf i alt 59 mio. EUR eller 47,9 % tildeles som ISPA-støtte. Ved udgangen af 2006 havde Kommissionen indgået forpligtelser for 100 % af de ISPA-midler, som var sat til side til Kroatien til dækning af perioden 2005 til 2006, og der var blevet foretaget en jævn fordeling af forpligtelsesbevillingerne mellem miljøsektoren og transportsektoren.

Tabel 2: Projekter godkendt i Kroatien i perioden 2005-2006¹ – i EUR

Sektor	Antal projekter	Støtteberettigede omkostninger	ISPA-bidrag	Gennemsnitlig støttesats %	Forpligtelser
Miljø	3	46 287 701	29 466 355	63,65	29 466 355
Transport	2	76 502 738	29 271 310	38,26	29 271 310
Horisontal TB	1	262 335	262 335	100	262 335
I alt	6	123 052 774	59 000 000	47,94	59 000 000

¹ Der er ikke blevet godkendt nogen projekter siden 2006, fordi ISPA-programmet ophørte med at eksistere det år.

4. BETALINGER

Almindeligvis består betalinger i forbindelse med det enkelte investeringsprojekt af to forudbetalinger på i alt 20 % af ISPA-bidraget og af mellemliggende betalinger (dvs. refusioner) på op til 80 % (og i ekstraordinære tilfælde op til 90 %) af bidraget samt en sidste betaling efter projektets afslutning. Der blev foretaget betalinger på i alt 7,88 mio. EUR i 2008 til ISPA-projekter, der var blevet godkendt i Kroatien, svarende til 13,3 % af den tilsvarende ISPA-støtte. Dette står i skarp kontrast til det tilsvarende tal for det foregående år på kun 124 629 EUR.

Der blev således gjort større fremskridt med gennemførelsen af ISPA-foranstaltninger i 2008. Dette afspejles i det øgede antal efterspørgsler efter anden forudbetaling og mellemliggende betalinger. Mellemliggende betalinger er af særlig betydning, da de udspringer af faktisk projektgennemførelse (dvs. betaling af fakturaer) i forhold til overførsel af forudbetalinger, som der især var tale om indtil 2008. Ved udgangen af perioden 2005-2008 var der i alt blevet udbetalt 14 083 747,30 EUR til Kroatien, svarende til en gennemførelsessats på 28,87 % af budgetforpligtelserne for denne periode (59 mio. EUR) og over det dobbelte af det beløb, som var blevet udbetalt indtil udgangen af 2007.

Tabel 3: Betalinger - i EUR

Sektor	2005-2007	2008	2005-2008 i alt
Miljø	3 043 266	2 443 261,00	5 486 527,00
Transport	2 975 344	5 412 008,30	8 387 352,30
TB	177 096	32 772,00	209 868,00
I alt	6 195 706	7 888 041,30	14 083 747,30

5. OVERSIGTSTABELLER

Tabel 4 nedenfor giver et overblik over ISPA-interventioner for både 2008 og perioden 2005-2008.

Tabel 4: Projekter godkendt i Kroatien i perioden 2005-2008 – i EUR

Undersektor	Antal projekter	Støtteberettigede omkostninger	ISPA-bidrag	2008		2005 – 2008	
				Forpligtelser	Betalinger	Forpligtelser	Betalinger
Miljø							
Vand	0	0	0	0	0	0	0
Vand og spildevand, herunder rensning	1	36 000 000	22 500 000	0	2 250 000	22 500 000	4 500 000
Spildevandsrensningsanlæg	0	0	0	0	0	0	
Fast affald	1	8 823 601	6 000 049	0	0	6 000 049	600 005
Luftkvalitet	0	0	0	0	0	0	
Tværgående	1	1 464 100	966 306	0	193 261	966 306	386 522
Sektor i alt	3	46 287 701	29 466 355	0	2 443 261,0	29 466 355	5 486 527
Transport							
Vejtransport	0	0	0	0	0	0	
Jernbaner	1	75 761 000	28 789 180	0	5 412 008,3	28 789 180	8 290 926,3
Vej og jernbane	0	0	0	0	0	0	
Transport ad indre vandveje	0	0	0	0	0	0	
Lufthavne	0	0	0	0	0	0	
Tværgående	1	741 738	482 130	0	0	482 130	96 426 00
Sektor i alt	2	76 502 738	29 271 310	0	5 412 008,3	29 271 310	8 387 352,3
Tværgående							
TB	1	262 335	262 335	0	32 772	262 335	209 868
I ALT	6	123 052 774	59 000 000	0	7 888 041,3	59 000 000	14 083 747,3

Teknisk bistand

6. FORMER FOR OG METODER TIL LEVERING AF TEKNISK BISTAND

Teknisk bistand er af afgørende betydning for at sikre en vellykket programmering og gennemførelse af ISPA-projekter. Disse foranstaltninger sætter projektforbereelse og projektgennemførelse i fokus sammen med modtagerens aktive inddragelse ud fra princippet om "learning by doing". ISPA bidrager desuden ved institutionel styrkelse og forøgelse af den administrative kapacitet til at forberede modtagerlandene på at implementere samhørighedspolitikens instrumenter, i dette tilfælde især Samhørighedsfonden.

Der anvendes to former for teknisk bistand:

- teknisk bistand på modtagerlandets initiativ, der hænger direkte sammen med projektf finansiering, dvs. projektforbereelse/-udvikling, teknisk bistand til gennemførelse og teknisk bistand til forøgelse af den administrative kapacitet
- teknisk bistand på Kommissionens initiativ, der normalt hænger sammen med aktiviteterne i Kommissionens delegation, herunder projektvurdering.

7. TEKNISK BISTAND PÅ MODTAGERLANDETS INITIATIV

Projektforbereelse og institutionel styrkelse

TB-foranstaltninger til projektforbereelse skal sikre, at modtagerlandene, for så vidt angår projektudformning, -forvaltning og -drift, forelægger Kommissionen teknisk og økonomisk sunde projekter til ISPA-finansiering. Disse foranstaltninger kan i givet fald omfatte strategiske undersøgelser vedrørende de (under)sektorer, der er støtteberettigede til ISPA-finansiering. De har endvidere normalt til formål at igangsætte udarbejdelse af kvalitetsprojekter, der skal sikre, at modtagerlandet rettidigt forelægger et tilstrækkeligt antal ordentlige projekter til fuldt ud at indgå forpligtelser for og bruge de tilgængelige midler. Det er også afgørende for en vellykket gennemførelse af IPA at have gode projekter på bedding. I den forbindelse har to af de tre TB-foranstaltninger, der i øjeblikket gennemføres, til formål at forberede IPA-projekter i miljøsektoren og transportsektoren. Den tredje foranstaltning er møntet på at opbygge CFCA's institutionelle kapacitet til at forvalte og gennemføre ISPA-projekter.

Mellem 2005 og 2006 er der i alt godkendt 2 TB-foranstaltninger til projektforbereelse, svarende til samlede støtteberettigede omkostninger på 2 205 838 EUR, hvoraf ISPA har finansieret 1 448 436 EUR (65,6 %). Mellem 2005 og 2006 er der godkendt 1 TB-foranstaltning til institutionel kapacitetsstyrkelse, svarende til samlede støtteberettigede omkostninger på 262 335 EUR finansieret fuldt ud af ISPA.

**Table 5: TB-foranstaltninger på Kroatiens initiativ
2005-2008 – i EUR**

Undersektor	Antal projekter	Støtteberettigede omkostninger	ISPA-bidrag	Forpligtelser 2008	Betalinger 2008	Forpligtelser 2005-2008	Betalinger 2005-2008
Miljø							
Sektor i alt	1	1 464 100	966 306	0	193 262,00	966 306	386 522,00
Transport							
Sektor i alt	1	741 738	482 130	0	0	482 130	96 426,00
Horisontal TB							
Sektor i alt	1	262 335	262 335	0	32 772,00	262 335	209 868,00
I ALT	3	2 468 173	1 710 771	0	226 034,00	1 710 771	692 816,00

8. TEKNISK BISTAND PÅ KOMMISSIONENS INITIATIV

TB-aktiviteterne på Kommissionens initiativ eller vegne har siden ISPA's oprettelse været koncentreret om at sætte Kommissionens delegation i stand til at gennemføre sine forudgående kontrolprocedurer (herunder projektvurdering) i overensstemmelse med de standarder, der kræves for forvaltningen af fællesskabsmidler. Ingen form for TB-foranstaltninger er blevet finansieret af ISPA siden 2006. Alle former for TB-foranstaltninger efter den tid er blevet finansieret af IPA.

Forvaltning og gennemførelse

9. GENNEMFØRELSE

De første 2 projekter i Kroatien blev godkendt i december 2005, og yderligere 4 blev godkendt i juli og september 2006. I slutningen af 2008 var den fysiske gennemførelse blevet påbegyndt for 4 ud af 6 ISPA-projekter, herunder for 2 ud af 3 infrastrukturprojekter. Endvidere var der udbudsprocedurer i gang for yderligere 5 kontrakter, herunder de sidste 2 projekter, som der endnu ikke er indgået nogen kontrakter for.

Tempoet for udbudsprocedurer i forbindelse med de enkelte kontrakter var fortsat uberegneligt. I et tilfælde måtte undertegnelsen af hovedkontrakten for arbejder i forbindelse med et projekt udskydes på grund af forsinket indgåelse af den tilsvarende overvågningskontrakt. I forbindelse med andre udbud har der været forsinkelser, fordi det har været nødvendigt at genindsende evalueringsrapporter og udsende berigtigelser til udbudsdokumenterne. I et andet tilfælde blev et udbud betydelig forsinket på grund af manglende seriøse bud. Disse problemer er imidlertid typiske for alle udbudsprocedurer og afspejler, at CFCA stadig er relativt uerfarent, for så vidt angår projektförvaltning, hvorfor de ikke bør tillægges for stor betydning. Det, der klart er vigtigst at bemærke, er, at de fleste af projekterne nu er gået ind i gennemførelsesfasen, hvilket er en vigtig milepæl i gennemførelsen af ISPA i Kroatien.

Fra begyndelsen af 2008 var gennemførelsesagenturet i Kroatien fortsat præget af mangel på erfarent personale og dårlig ledelse. Visse problemer skyldes også fortsat slutmodtagernes manglende erfaring i at forberede og håndtere internationale udbud. Det må dog medgives de kroatiske myndigheder, at de har forsøgt at tackle disse problemer ved at udskifte personale efter behov og øge uddannelsesaktiviteterne for slutmodtagerne.

10. PROJEKTOVERVÅGNING

Generel overvågning og evaluering af, hvordan gennemførelsen skrider frem, og hvor effektiv den er, følges op af regelmæssige møder i Kommissionens delegationskontorer, gennemførelsesorganernes overvågningsrapporter, besøg fra Kommissionens tjenestegrene og formel overvågning gennem møder i ISPA-overvågningsudvalget to gange om året i Kroatien samt årlige ISPA-rapporter om de enkelte projekter fra gennemførelsesmyndigheden.

Indtil forvaltningen af ISPA-midler er fuldt decentraliseret (tilsluttet EDIS (Extended Decentralised Implementation System), der kun kræver efterfølgende kontrol udført af Kommissionen), vil personalet i Kommissionens delegation i Kroatien fortsat spille en vigtig rolle i forbindelse med overvågning af den daglige forvaltning, gennemførelse og overvågning af ISPA-foranstaltninger. Som følge af de kroatiske myndigheders usammenhængende og fortsat upålidelige forvaltning af ISPA-foranstaltninger bliver der behov for fortsat forudgående kontrol i forbindelse med udbud og kontrakter i umiddelbar fremtid. Forberedelserne til tilslutningen til EDIS

afhænger af, hvorvidt den eksisterende DIS-struktur (Decentralised management Implementation System) kommer til at fungere bedre med forudgående kontrol udført af Kommissionens delegation. Det forventes i den sammenhæng ikke, at Kroatien vil blive tilsluttet EDIS før i anden halvdel af 2010.

Der blev afholdt to møder i ISPA-overvågningsudvalget i Kroatien i 2008, henholdsvis i juni og november. Hovedkonklusionerne fra møderne var, at der var sket en betydelig forbedring, for så vidt angår indgåelse af kontrakter om projekter, og øgede udbetalinger, at der var behov for at udvide n+2-reglen for et projekt på grund af komplikationer i udbudsproceduren, som lå uden for de kontraherende myndigheders kontrol, at alle artikel 8-betingelserne i finansieringsaftalerne for alle ISPA-projekter var blevet opfyldt, at der var behov for at fremsætte anmodninger om ændring af to finansieringsaftaler, for at højne kvaliteten af dataene i ISPA-overvågningsrapporterne samt præsentationen af dem og for at udbyde de resterende infrastrukturkontrakter for at sikre, at alt arbejde bliver udført inden for de respektive finansieringsaftalers støtteberettigelsesperioder. Det bør bemærkes, at der var en række uventede tilbageskridt i løbet af udbudsproceduren, som især skabte vanskeligheder i forbindelse med to af infrastrukturprojekterne. Til gengæld er alle kontrakter i det største ISPA-projekt nu indgået, og gennemførelsen af arbejdet skrider støt frem.

11. FINANSIEL FORVALTNING OG KONTROL – HERUNDER *EDIS*

Hovedkravene til både finansiell forvaltning og kontrol og behandling af uregelmæssigheder er underlagt bestemmelserne i ISPA-forordningen og bilag III til finansieringsaftalen, som fastsat i ordningen om forudgående kontrol udført af Kommissionen. Disse krav ligger tæt op ad dem, der anvendes på Samhørighedsfonden og strukturfondene. Hovedpunkterne vedrører indførelsen af interne finansielle kontrolsystemer og -procedurer, der kan sikre gennemsigtige og ikke-diskriminerende udbudsprocedurer, en korrekt anmeldelse af udgifter, en tilstrækkelig intern revisionskapacitet, et tilstrækkeligt revisionsspor og en passende behandling af uregelmæssigheder.

På grund af det langsomme tempo, hvori ISPA-projekter gennemføres, blev det besluttet, at der ikke ville blive foretaget nogen ISPA-revisioner i 2008 i Kroatien. Hovedvægten i arbejdet for revisionskontoret i Generaldirektoratet for Regionalpolitik i 2008 lå på forberedelserne af indførelsen af IPA i Kroatien. Ikke desto mindre blev der foretaget en intern revision af Kommissionens delegation i Zagreb. Hovedkonklusionen af denne revision var, at ISPA-projekter blev håndteret effektivt af delegationen. Endvidere blev det anbefalet, at Kommissionens delegation skulle lægge mere pres på de kroatisk myndigheder for at få dem til at sætte skub i projektgennemførelsen og sørge for videreuddannelse af gennemførelsesorganet i forbindelse med kvalitetskontrol. Desuden noteredes de vanskeligheder, Kommissionens delegation havde haft med at rekruttere egnet personale. Dette skyldtes de langsomme, lidet fleksible og restriktive ansættelsesprocedurer, som Kommissionens delegation er forpligtet til at anvende.

DIS

I forbindelse med kravet om DIS-akkreditering af ISPA-gennemførelsesagenturet i Kroatien følger CFCA bestemmelserne i artikel 164 i finansforordningen. Kroatien opnåede DIS-akkreditering af Kommissionen den 13. februar 2006.

12. RISIKOVURDERING

Den revisionsstrategi, der var planlagt for 2008 og følgende år, byggede på resultaterne af en analyse af, hvor langt ISPA-gennemførelsen var kommet, og de dermed forbundne målsætninger i Direktoratet for Revision under Generaldirektoratet for Regionalpolitik. I revisionsstrategien opstilles de målsætninger, der er fastlagt på topledelsesniveau i Generaldirektoratet for Regionalpolitik. Disse målsætninger er fastlagt på grundlag af omfattende drøftelser med de operationelle direktorater, hvorunder der orienteres om potentielle risici. I revisionsstrategien opstilles dernæst foranstaltninger til at nå målsætningerne under hensyntagen til de indkredsede risici. Generelt minimeres risikoen ved gennemførelsen af denne strategi. Der blev ikke foretaget nogen revisioner i 2008, på grund af at gennemførelsen skred langsomt frem.

Under systemet med forudgående godkendelse prioriteres det at sikre, at der indføres tilstrækkelige kontrolprocedurer, for så vidt angår projektgennemførelse og betalinger. Forvaltningen af førtiltrædelsesmidler indebærer imidlertid en iboende risiko, fordi midlerne tilføres af en bred vifte af organisationer og systemer. Udgifternes støtteberettigelse fastlægges i overensstemmelse med regler og betingelser, der er fastsat på fællesskabsniveau og nationalt, hvilket kan føre til en kompleks situation og risiko for fejlfortolkning. I øjeblikket planlægger de kroatiske myndigheder at indgive en ansøgning om at fravige forudgående kontrol i anden halvdel af 2010 for ISPA-projekter i overensstemmelse med bestemmelserne i forordning 1266/1999.

13. DEN EUROPÆISKE REVISIONSRETS KONKLUSIONER

Der blev ikke foretaget besøg eller revisioner i Kroatien i 2008.

14. MEDFINANSIERINGSPARTNERE – EIB, EBRD OG KfW

Som følge af deres ekspertise inden for projektforbereelse og -gennemførelse har Kommissionen bibeholdt regelmæssig kontakt med disse långivende institutter både på horisontalt plan for at koordinere politiske og metodologiske spørgsmål i forbindelse med programmering og gennemførelse og på landeplan. Disse bankers ekspertise inden for strukturering af kombinationer af støtte og lån, herunder offentlige-private partnerskaber, er yderst nyttig for forbedringen af kvaliteten af de ISPA-støttede projekter. Ikke desto mindre er EIB ikke inddraget i noget ISPA-projekt i Kroatien.

EBRD er den eneste IFI, der er aktivt inddraget i et ISPA-projekt i Kroatien og yder et lån på 10 mio. EUR til et miljøprojekt, der blev godkendt i 2005 – Karlovac Water and Wastewater Treatment Programme (vandforsyning og spildevandsrensning).

Bidrag til Fællesskabets politikker

15. OFFENTLIGE UDBUD

Lige fra ISPA's start har opfyldelsen af de lovmæssige krav til forsvarlige, fair og gennemsigtige offentlige indkøb, der indgår i PRAG, vist sig at udgøre en større udfordring. I mange tilfælde har overholdelse af EU's principper for offentlige indkøb ført til forsinkelser i gennemførelsen af ISPA-projekter. Kommissionens tjenestegrene, især Kommissionens delegation i Zagreb, måtte ofte gribe ind, ikke blot for at kontrollere, at procedurerne blev anvendt korrekt, men også for at rette fejl, fungere som forbindelsesled til utilfredse tilbudsgivere og forklare gennemførelsesagenturet, hvordan de pågældende procedurer bør iværksættes. Kvaliteten af udbudsdokumenterne måtte jævnligt forbedres, hvilket bevirkede en meget sen offentliggørelse af udbuddene eller afslutning af procedurerne. Den samlede virkning af disse forhold var yderligere forsinkelser i gennemførelsesprocessen.

Kommissionens forudgående godkendelse i forbindelse med udbuds- og kontraktproceduren for ISPA-projekter er derfor fuldt ud berettiget, indtil betingelserne er til stede for, at gennemførelsesagenturerne tilsluttes EDIS (se ovenfor). Under systemet med forudgående godkendelse og på linje med DIS-beslutningen for overdragelse af forvaltning er det kun CFCA, der spiller rollen som ordregivende myndighed med ansvar for projektgennemførelse, hvorimod Kommissionen godkender hvert trin i udbudsproceduren. Heraf følger, at skønt Kommissionen ikke er en kontraktpartner, har den et delt ansvar for, at udbudsproceduren foregår korrekt (uden Kommissionens godkendelse er kontrakter mellem støttemodtagere og kontrahenter ikke gyldige).

16. KONKURRENCEPOLITIK

Eftersom ISPA-bistanden først og fremmest er møntet på at dække offentlige udgifter eller lignende i forbindelse med almenyttige projekter, skaber dette ikke i almindelighed problemer i retning af uforenelighed med Fællesskabets konkurrencebestemmelser. Medmindre bestemmelserne om offentlige indkøb overtrædes, og forudsat at der sikres fri adgang til denne infrastruktur for alle aktører, som opfylder de nødvendige tekniske og lovmæssige krav, giver denne bistand ikke bestemte firmaer særlige fordele.

17. MILJØPOLITIK

Ved at yde direkte støtte til prioriterede miljøprojekter bidrager ISPA også til gennemførelsen af en miljøpolitik og overholdelsen af EU-normerne i Kroatien. Erfaringerne fra projektudvikling og -gennemførelse udbygger den administrative kapacitet og fremskynder sektorreformer i miljøsektoren. Navnlig er den administrative kapacitet ved at blive styrket, hvad angår miljøinvesteringsplanlægning og -prioritering. Der er også sket et støt fremskridt i

retning af korrekt gennemførelse af VVM-direktivet (Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet), navnlig aspekterne vedrørende høring af offentligheden. Forhåbentlig vil ISPA på den måde bidrage til fremskridt i retning af miljøbeskyttelse i Kroatien.

Det er vigtigt at fremhæve, at for så vidt angår Kroatien, betyder indførelsen af IPA, at antallet af organer og projekter øges, hvorfor det er nødvendigt at sikre tilstrækkelige finansielle og menneskelige ressourcer til at gennemføre projekterne, herunder overvåge, føre tilsyn, sørge for tilladelser og aflægge rapport.

18. TRANSPORTPOLITIK

De transportnet i Kroatien, der blev indgået aftaler om i overensstemmelse med TINA (Transport Infrastructure Needs Assessment) og REBIS (Regional Balkans Infrastructure Study), er etableret inden for rammerne af de paneuropæiske transportkorridorer. En række af dem løber gennem Kroatiens område, herunder korridor VII (Donau), X (Salzburg-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Nis-Skopje-Veles-Thessaloniki, herunder forgrening Xa) og korridor V, der har to forgreninger i Kroatien (Vb - Budapest, Zagreb Rijeka og Vc - Budapest, Sarajevo, Ploče). Disse netværk dannede udgangspunkt for udarbejdelsen af de nationale transportstrategier til ISPA-formål. Derfor udgør det enkelte ISPA-transportprojekt en del af TINA- og REBIS-netværkene, dvs. det drejer sig om bygning eller rehabilitering af et afsnit, knudepunkt eller adgangsforbindelser til disse net. TEN-T-netværkene for Kroatien bygger på anbefalinger fra SEETO (South East Europe Transport Observatory).

Samordning af førtiltrædelsesinstrumenterne

Som fastsat i samordningsforordningen² sikrer Kommissionen en nøje samordning af de tre førtiltrædelsesinstrumenter Phare, Sapard og ISPA. I overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordning spiller Phare-forvaltningsudvalget en særlig rolle, hvad angår den generelle samordning af de tre førtiltrædelsesinstrumenter.

Samordning med Phare's blandede tilsynsudvalg

Det blandede tilsynsudvalg er ansvarligt for samordning af overvågningen af det enkelte førtiltrædelsesinstrument og for vurdering af den generelle gennemførelse af EU-finansieret bistand til modtagerlandene. ISPA-udvalget og Kommissionen får i givet fald forelagt anbefalinger af udvalget.

Samordning med Kommissionens delegation

Kommissionens tjenestegrene (generaldirektoraterne for henholdsvis udvidelse, forbindelser udadtil og regionalpolitik) har med mellemrum afholdt møder med Phare- og ISPA-eksperter i delegationen for at drøfte programplanlægning og gennemførelsesproblemer, bl.a. i forbindelse med udbud og kontrakter.

Samordning med IPA-instrumentet

For at sikre en effektiv samordning af aktiviteterne og undgå dobbeltarbejde blev de to møder i ISPA-overvågningsudvalget holdt i Kroatien i 2008 samtidig med møderne i IPA-sektorovervågningsudvalget for regionaludviklingsandelen. Endvidere bør det bemærkes, at 2 af de TB-foranstaltninger, der finansieres gennem ISPA, vedrører forberedelsen af projekter til gennemførelse ved hjælp af IPA-samfinansiering. Således bliver der forhåbentlig en glidende overgang fra ISPA- til IPA-instrumenter, og man undgår afbæk i gennemførelsen af foranstaltninger i de respektive sektorer.

19. PR-KAMPAGNER

Der blev gennemført en pr-kampagne i 2008 i forbindelse med ISPA-projekter. Der blev afholdt en ceremoni på Deletovci banegård i Østkroatien for at markere indledningen af bygge- og anlægsarbejderne i forbindelse med rehabiliteringsprojektet på jernbanestrækningen mellem Vinkovci, Tovarnik og statsgrænsen, som er det første ISPA-projekt, der iværksættes i Kroatien. Den kroatiske finansminister og transportminister og chefen for Kommissionens delegation i Kroatien holdt taler for de forsamlede gæster og repræsentanter for medierne. Projektet blev også præsenteret af den ansvarlige ingeniør. Arrangementet var en stor succes og opnåede stor dækning i de kroatiske medier.

---

² Rådets forordning (EF) nr. 1266/1999 af 21. juni 1999 om samordning af støtten til ansøgerlandene som led i førtiltrædelsesstrategien.